

SMJERNICE

SMJERNICE

o postupanju s povezanim društvima, uključujući
sudjelovanja

EIOPA-BoS-25/522
Doneseno 26. studenoga 2025.

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

SMJERNICE O POSTUPANJU S POVEZANIM DRUŠTVIMA, UKLJUČUJUĆI SUDJELOVANJA

UVOD

1. U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1094/2010 (Uredba o EIOPA-i)¹ EIOPA izdaje ove Smjernice o postupanju s povezanim društvima, uključujući sudjelovanja.
2. Smjernice se odnose na članak 92. stavke 1.a i 2. i članak 111. stavak 1. točku (m) Direktive 2009/138/EZ (Solventnost II)² te na članke 68., 168. i 171. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35 (Delegirana uredba Komisije 2015/35).³
3. Ove su Smjernice upućene nadzornim tijelima u skladu s Direktivom Solventnost II.
4. Svrha je ovih Smjernica pružiti smjernice o utvrđivanju povezanih društava i postupanju s njima, uključujući sudjelovanja, kako bi se osigurao dosljedan pristup u svim državama članicama.
5. Za potrebe ovih Smjernica sudjelujuće društvo je društvo koje izračunava svoje stanje solventnosti. Pojam povezano društvo odnosi se na svako povezano društvo tog sudjelujućeg društva, kako je navedeno u članku 212. stavku 1. točki (b) Direktive Solventnost II.
6. Smjernice slijede holistički pristup. U njima se najprije opisuje utvrđivanje različitih vrsta povezanih društava, uključujući sudjelovanja. Zatim obuhvaćaju tretman različitih vrsta povezanih društava, posebno sudjelovanja u financijskim i kreditnim institucijama te strateških sudjelovanja.
7. Ako se u ovim Smjernicama upućuje na vrednovanje ili vrijednost povezanog društva, trebalo bi uputiti na članak 13. Delegirane uredbe Komisije 2015/35.
8. Smjernice se odnose na tretman povezanih društava, uključujući sudjelovanja na pojedinačnoj osnovi. U većini slučajeva utvrđivanje povezanog društva bit će isto iz perspektive sudjelujućeg društva kao pojedinačnog subjekta i za potrebe grupe. Međutim, u određenim situacijama postojat će razlike: poslovanje povezanog društva može biti takvo da sudjelujuće društvo i povezano društvo ne podliježu nadzoru grupe u skladu s člankom 213. Direktive Solventnost II. Osim toga, može postojati slučaj kada određeni broj subjekata unutar grupe ima glasačka prava ili kapital u društvu koji zajedno čine 20 % ili više glasačkih prava ili kapitala društva. Stoga bi se takvo društvo utvrdilo kao povezano društvo na razini grupe. Međutim, ako je udio svakog pojedinačnog subjekta unutar grupe manji od 20 %, nijedan od tih subjekata unutar grupe na razini pojedinačnog subjekta ne bi utvrdio društvo kao povezano društvo.
9. Ako nisu definirani u ovim Smjernicama, pojmovi imaju značenje definirano u pravnim aktima iz uvoda.

¹ Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.–83.)

² Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.–155.)

³ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/35 od 10. listopada 2014. o dopuni Direktive 2009/138/EZ (SL L 12, 17.1.2015., str. 1.–97.)

10. Ove se Smjernice primjenjuju od 30. siječnja 2027. te se njima stavljaju izvan snage i zamjenjuju Smjernice o postupanju s povezanim društvima, uključujući sudjelujuće udjele (EIOPA-BoS-14-170).

SMJERNICA 1. – UTVRĐIVANJE

11. Sudjelujuća društva trebala bi utvrditi svoja povezana društva i sudjelovanja na temelju procjene iz svoje perspektive kao pojedinačni subjekt.
12. Pri utvrđivanju povezanog društva na temelju vlasništva nad dionicama, izravno ili putem kontrole, sudjelujuća društva trebala bi utvrditi:
- (a) njihov udio u glasačkim pravima kao postotak glasačkih prava društva;
 - (b) njihov udio u svim kategorijama dioničkog kapitala koje je izdalo društvo kao postotak izdanog dioničkog kapitala tog društva, bez obzira na glasačka prava.

Ako su (a) ili (b) 20 % ili više, sudjelujuća društva trebala bi tretirati svoje ulaganje u društvo kao sudjelovanje.

Ako je sudjelovanje u društvu za osiguranje odnosno društvu za reosiguranje na koje se primjenjuje Direktiva Solventnost II, procjene iz točke (a) općenito će se odnositi na uplaćeni redovni dionički kapital iz članka 69. točke (a) podtočke i. Delegirane uredbe Komisije 2015/35 i točke (b) na uplaćeni redovni dionički kapital i uplaćene povlaštene dionice iz članka 69. točke (a) podtočke v. Delegirane uredbe Komisije 2015/35.

13. Sudjelujuća društva trebala bi osigurati da mogu utvrditi učinak promjena temeljnog kapitala povezanih društava na procjenu opisanu u prethodnom stavku svaki put kada sudjelujuće društvo izračunava svoj potrebni solventni kapital u skladu s člankom 102. Direktive Solventnost II.
14. Pri utvrđivanju povezanog društva u skladu s člankom 212. stavkom 2. Direktive Solventnost II na temelju toga što sudjelujuće društvo može imati prevladavajući ili značajan utjecaj na drugo društvo, nadzorna tijela trebala bi uzeti u obzir čimbenike utvrđene u članku 212. stavku 4. Direktive Solventnost II i dodatno utvrđene u regulatornim tehničkim standardima iz članka 212. stavka 5. Direktive Solventnost II.

SMJERNICA 2. – UTVRĐIVANJE SUDJELOVANJA U FINACIJSKIM I KREDITNIM INSTITUCIJAMA

15. Sudjelujuća društva trebala bi s povezanim društvom postupati kao s financijskom ili kreditnom institucijom ako je riječ o instituciji iz članka 92. stavka 2. Direktive Solventnost II. Ti opisi obuhvaćaju svaku instituciju koja obavlja funkcije ili poslove opisane u skladu s tim člankom, neovisno o tome što institucija možda ne podliježe pravnim aktima iz tog članka.
16. Sudjelujuća društva trebala bi osigurati da se svako sudjelovanje u financijskoj ili kreditnoj instituciji u kojoj se glasačka prava ili kapital drže neizravno tretira na isti način kao sudjelovanje u financijskoj ili kreditnoj instituciji u kojoj se glasačka prava ili kapital drže izravno.

SMJERNICA 3. – UTVRĐIVANJE STRATEŠKOG SUDJELOVANJA

17. Sudjelujuća društva trebala bi utvrditi strateška sudjelovanja u skladu s člankom 171. Delegirane uredbe Komisije 2015/35 kako slijedi:

- (a) sudjelujuća društva koja za izračun svojeg potrebnog solventnog kapitala primjenjuju standardnu formulu trebala bi utvrditi strateška sudjelovanja neovisno o tome sudjeluju li u društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje, financijskoj ili kreditnoj instituciji ili bilo kojem drugom povezanom društvu;
- (b) sudjelujuća društva koja upotrebljavaju interni model za izračun svojeg potrebnog solventnog kapitala moraju utvrditi strateška sudjelovanja u financijskim i kreditnim institucijama samo za potrebe procjene primjenjuje li se članak 68. stavak 3. Delegirane uredbe Komisije 2015/35.

18. Kako bi dokazala svoju usklađenost sa zahtjevima iz članka 171. Delegirane uredbe Komisije 2015/35, sudjelujuća društva ne bi trebala podijeliti sudjelovanje na različite dijelove, pri čemu se neki dijelovi smatraju strateškima, a drugi ne. Ako je određeno sudjelovanje utvrđeno kao strateško:

- (a) u slučaju sudjelovanja u financijskoj ili kreditnoj instituciji, sva su ulaganja u njezina vlastita sredstva strateška;
- (b) u slučaju bilo kojeg drugog povezanog društva, sva vlasnička ulaganja u sudjelovanje strateška su.

19. U skladu s člankom 171. točkom (a) Delegirane uredbe Komisije 2015/35 sudjelujuća društva trebala bi moći kvalitativnom i kvantitativnom procjenom dokazati da će vrijednost vlasničkog ulaganja vjerojatno biti znatno manje volatilna. Za potrebe procjene sudjelujuća društva trebala bi osigurati:

- (a) da se dosljedna i odgovarajuća vrednovanja primjenjuju tijekom vremena i na sudjelovanje i na druge vlasničke vrijednosne papire odabrane kao osnova za usporedbu;
- (b) da razmatraju učinak svojeg utjecaja na vrijednost sudjelovanja.

20. Pri dokazivanju strateške prirode ulaganja, u skladu s člankom 171. točkom (b) podtočkama od i. do iii. Delegirane uredbe Komisije 2015/35, sudjelujuća društva trebala bi:

- (a) navesti razdoblje na koje se namjerava primijeniti strategija držanja sudjelovanja;
- (b) razmotriti utjecaj tržišnih uvjeta na glavne politike;
- (c) utvrditi sve značajne čimbenike koji utječu ili ograničavaju sposobnost sudjelujućeg društva da zadrži svoju strategiju i načine na koje bi se oni mogli ublažiti.

21. Pri dokazivanju postojanja trajne veze, u skladu s člankom 171. točkom (b) podtočkom iv. Delegirane uredbe Komisije 2015/35, sudjelujuća društva trebala bi uzeti u obzir sljedeće kriterije:

- (a) postoji li stabilan odnos između dvaju društava tijekom vremena;
- (b) rezultira li taj stabilni odnos bliskom ekonomskom vezom, podjelom rizika i koristi među društvima ili izloženošću rizicima od jednog do drugog;
- (c) oblik odnosa između dvaju društava, koji može uključivati vlasništvo, zajedničke proizvode ili linije distribucije, unakrsnu prodaju, osnivanje zajedničkih pothvata ili druge dugoročne operativne ili financijske veze.

22. U skladu s člankom 171. točkom (b) podtočkom v. Delegirane uredbe Komisije 2015/35, sudjelujuće društvo koje je dio grupe trebalo bi glavne politike kojima se usmjerava ili ograničava djelovanje grupe smatrati politikama koje definira krajnje matično društvo ili, ako se razlikuje, društvo koje utvrđuje glavne politike za grupu u cjelini.
23. Sudjelujuća društva trebala bi dokumentirati svoje razmatranje pitanja utvrđenih u članku 171. Delegirane uredbe Komisije 2015/35 i stavcima od 18. do 22., uključujući sve druge relevantne čimbenike, zajedno s relevantnim popratnim materijalima.

SMJERNICA 4. – OPSEG IZRAČUNA ZA ČLANAK 68. DELEGIRANE UREDBE KOMISIJE 2015/35

24. Pri utvrđivanju vrijednosti sudjelovanja u financijskim i kreditnim institucijama za potrebe članka 68. Delegirane uredbe Komisije 2015/35⁴ sudjelujuća društva trebala bi uključiti udjele u vlasničkom kapitalu i sve druge stavke vlastitih sredstava, neovisno o tome drže li se izravno ili neizravno.
25. Sudjelujuća društva trebala bi primjenjivati sljedeće pristupe:
- (a) za izravne udjele, vrijednost sudjelovanja u financijskim i kreditnim institucijama, kako je odredilo sudjelujuće društvo u skladu s načelima vrednovanja prema Solventnosti II, trebala bi se upotrebljavati za potrebe članka 68. Delegirane uredbe Komisije 2015/35;
 - (b) sudjelovanja u financijskim i kreditnim institucijama koja se drže neizravno putem drugog sudjelovanja u financijskoj ili kreditnoj instituciji ne bi se trebala razmatrati u skladu s člankom 68. Delegirane uredbe Komisije 2015/35 jer je njihova vrijednost već trebala biti uključena u vrijednost izravnog sudjelovanja u financijskoj ili kreditnoj instituciji u skladu s točkom (a);
 - (c) odbitak za sudjelovanje u financijskoj ili kreditnoj instituciji koje se drži neizravno trebao bi nastati samo ako povezana društva između sudjelujućeg društva i financijskog i kreditnog sudjelovanja nisu financijska i kreditna sudjelovanja;
 - (d) za druge neizravne udjele u financijskoj ili kreditnoj instituciji vrijednost sudjelovanja kako ju je utvrdilo povezano društvo u skladu s člankom 13. Delegirane uredbe Komisije 2015/35 trebala bi se upotrebljavati za potrebe članka 68. Delegirane uredbe Komisije 2015/35;
 - (e) vrijednosti upotrijebljene za potrebe članka 68. Delegirane uredbe Komisije 2015/35 trebale bi predstavljati proporcionalno vlasništvo sudjelujućeg društva, koje se drži izravno ili neizravno, nad sudjelovanjem u financijskoj ili kreditnoj instituciji.
26. Pri izračunu 10 % stavki iz članka 69. točke (a) podtočaka i., ii., iv. i vi. Delegirane uredbe Komisije 2015/35 za potrebe članka 68. Delegirane uredbe Komisije 2015/35 sudjelujuća društva trebala bi upotrijebiti iznos stavki osnovnih vlastitih sredstava prije odbitka u skladu s člankom 68. Delegirane uredbe Komisije 2015/35 u pogledu sudjelovanja u financijskim i kreditnim institucijama.

⁴ To uključuje sva sudjelovanja utvrđena u članku 92. stavku 2. Direktive Solventnost II.

SMJERNICA 5. – ODBICI U POGLEDU SUDJELOVANJA U FINACIJSKIM I KREDITNIM INSTITUCIJAMA

27. Ako se odbici u skladu s člankom 68. stavcima 1. i 2. Delegirane uredbe Komisije 2015/35 ne mogu provesti iz odgovarajuće kategorije kako je utvrđeno u članku 68. stavku 5. Delegirane uredbe Komisije 2015/35, društva bi trebala primijeniti sljedeće pristupe:

- (a) ako stavke koje treba odbiti nisu razvrstane u kategorije iz članka 68. stavka 5. Delegirane uredbe Komisije 2015/35, svi odbici trebali bi se provesti od iznosa stavki uključenih u članak 69. točku (a) podtočke i., ii., iv. i vi. Delegirane uredbe Komisije 2015/35;
- (b) ako iznos odbitka premašuje iznos od kojeg se mora odbiti u skladu s člankom 68. stavkom 5. Delegirane uredbe Komisije 2015/35, višak bi trebalo odbiti kako slijedi:
 - (i) udjeli instrumenata dodatnog osnovnog kapitala koji premašuju stavke uključene u članak 69. točku (a) podtočke iii., v. i (b) Delegirane uredbe Komisije 2015/35 odbijaju se od stavki uključenih u članak 69. točku (a) podtočke i., ii., iv. i vi. Delegirane uredbe Komisije 2015/35;
 - (ii) udjeli instrumenata dopunskog kapitala koji premašuju osnovna vlastita sredstva iz članka 72. Delegirane uredbe Komisije 2015/35 prvo se odbijaju od stavki iz članka 69. točke (a) podtočaka iii., v. i (b) Delegirane uredbe Komisije 2015/35, a zatim od stavki iz članka 69. točke (a) podtočaka i., ii., iv. i vi. Delegirane uredbe Komisije 2015/35 dok se odbitak ne provede u cijelosti.
- (c) neovisno o točkama (a) i (b), nadzorna tijela mogu dopustiti sudjelujućem društvu da ne odbije vrijednost svojeg sudjelovanja u kreditnoj ili financijskoj instituciji ako su ispunjeni uvjeti iz članka 92. stavka 1.a Direktive Solventnost II.

SMJERNICA 6. – PRILAGODBE ZBOG ODBITAKA NEIZRAVNIH SUDJELOVANJA U FINACIJSKIM I KREDITNIM INSTITUCIJAMA

28. Ako se u skladu s člankom 68. Delegirane uredbe Komisije 2015/35 zahtijeva odbitak vrijednosti sudjelovanja u financijskoj ili kreditnoj instituciji koje se neizravno drži, u cijelosti ili djelomično, sudjelujuća društva trebala bi, samo za potrebe izračuna potrebnog solventnog kapitala:

- (a) umanjiti, za iznos tog odbitka, vrijednost povezanog društva koje se izravno drži, a koje je imovina sudjelujućeg društva, preko kojeg se neizravno drži sudjelovanje u financijskoj ili kreditnoj instituciji;
- (b) za prilagodbu opisanu u točki (a), slijediti pristup utvrđen u članku 68. stavku 5. Delegirane uredbe Komisije 2015/35 i u smjernici 5.
- (c) neovisno o prethodnim točkama (a) i (b), nadzorna tijela mogu dopustiti sudjelujućem društvu da ne odbije vrijednost svojeg sudjelovanja u kreditnoj ili financijskoj instituciji ako su ispunjeni uvjeti iz članka 92. stavka 1.a Direktive Solventnost II.

PRAVILA O USKLAĐENOSTI I IZVJEŠĆIVANJU

29. Ovaj dokument sadržava smjernice izdane u skladu s člankom 16. Uredbe o EIOPA-i. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o EIOPA-i nadležna tijela i financijske institucije dužni su uložiti sve napore kako bi se uskladili sa smjernicama i preporukama.
30. Nadležna tijela koja su usklađena ili se namjeravaju uskladiti s ovim Smjernicama trebala bi ih na odgovarajući način uključiti u svoj regulatorni ili nadzorni okvir.
31. Nadležna tijela trebaju u roku od dva mjeseca od izdavanja prevedenih verzija EIOPA-i potvrditi jesu li usklađena ili se namjeravaju uskladiti s ovim Smjernicama, uz navođenje razloga neusklađenosti.
32. Ako izostane odgovor unutar tog roka, smatrat će se da nadležna tijela nisu usklađena s obvezom izvješćivanja i o njima će se izvješćivati kao o takvima.

ZAVRŠNA ODREDBA O PREISPITIVANJU

33. Ove Smjernice podliježu EIOPA-inu preispitivanju.